

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къыдэкы

№ 18 (21988)

2020-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЪЙЙ

МЭЗАЕМ и 5

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтүүтүгъэхэр ыкы
нэмикі къебархэр
тисайт ижүгъотштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээз

Районым ихэхъоныгъэхэр

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат тыгъуасэ Теуцожь районым щыагъ, народнэ депутатхэм я Совет изэхэсигъо хэлэжъагъ. Йошшэгъу дэкыгъом къыдыхэллытагъэу районым зэхъокыныгъэу иэхэр, псэольякэу щашыхэрэр зэригъэлэгъугъэх.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматзу Владимир Нарожнэр, федеральнаа инспектор шхъа-иу Сергей Дрокинир, Адыгэим иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, Парламентын идеутатхэр, Теуцожь районым ипашэ ааш игъусагъэх.

Щыфхэмкіэ гуїтыйнI

Теуцожь районым икъодже шхъа-иу Пэнэжыкъуа щашыгъэ скверым Къумпыл Мурат екъоллагъ. Ар спорт псэуалъэу бэмышшэу къызэ-лахыгъэм пэмычыжъэу щыт.

Мы проектын игъэцэктэн республикэ бюджетым къыхэхыгъэ сомэ миллиони 4,6-мехъу, муниципальнаа бюджет-

тым щыщэу сомэ мин 244-рэ пэуагъэхъагъ. Адыгэим и Лышхъэу йошшэнхэр зэрагъэцэктагъэм осэшүү фи-

шыгъ. Щыфхэмкіэ гүлэтыпэхъу, къышакуухъаным, зындаа-гээпсэфийнным фытегъэпсихъэгъэ чып!эхэр къоджэ псэу-

пэхэм адэтынхэ зэрэфаем игугу къышыгъ.
(Икъеух
я 2 — 3-рэ н. арыт).

Районым

(Иклюх).

СабыйхэмкІэ «ятІонэрэ унэшт»

Нэүжым Пэнэжбыкьеа ща-
шырэ кэлэццыкыу ыгып! Эү
нэбгырэ 240-мэ ательятағъэм
республикэм ипащ экололгъ.
Лъэпкъ проектэу «Демогра-
фия» зыфилорэм къыдыхэлъы-
тагъэу, шъольырым имылькуи
хэльэу проектыр ашыгъ. 2019
— 2020-рэ ильэсхэм агъэцэлкэ-
нэу щыт. Зэкіэмки ащ сомэ
миллиони 169,9-рэ пэуагъэ-
хьащт, непэрэ мафэм ехүлгээ
сомэ миллиони 156-м ехүу
агъэфедагъ. Мылькур феде-
ральна ыкыдь Республике бюд-

Джэпсальэу кышыгъэм къоджэ псэуплэхэм адэсхэм щылекшыл ялэнным тинала тедгъэтинным кышыкъильхъыгъ. Цыифхэм яеплыкэхэр къидэтльтийтээ мы лъяны-къом хэхъоныгъэхэр ышынхэм тифэкшт, — кышыагъ Къумпэй Мурат

Насыпыгъэр ошъогум нэсэн

Сабыибэ зыщыпсэурэ Гүтээмэ яунагьо Адыгейим и Лышихъээ eklonIargь. Алыйрэ Фатимэрэ унэгьо зэгурлыжь зызэдашлагъэр ильяс 15 хүгъэ. Ахэм сабыитф зэдапly. Нэхъоир кызыэбэкырые унальюм хъаклэ

жетхэм къаҳэхыгъ. Къатитлоу зэтет псэуальъэр Къумпыл Мурат къыплыхъагъ, йоғшлэнхэр зынэссыгъэхэр зэригъэльзэгъугъ. Объектыр охътэ кэлкым къыкыц къаухыным феклонхэу къылуагъ, ау псэуальэм ишын зэрифэшьуашэу къеклонлэнхэр, ар шапхъэхэм адиштэу шыгъэнэир пшъэрыйль шыхъаэу зэрэштыхэр республикэм ипащэ игущыл къыщыхильзэшыгъ.

— Кіләэлікің ығыспеү тышхәрәри, общественнең чыптау дәреккәжыхәрәри — зәкіз көбдәкә пәсүптахәм хәхъонығақтар ашынхәм кыдырахәлтыатын. Федеральна гупчам иіспиітгүйкә іофшәнхәр республикам ынтағызактар. Президенттің

хэр зэрэшагъялтап! Эрэм ишыг хятатуу янэнэжь республикам ипащэ кыыпэгъокыгъ. Сарет шүүфэс гүшүүлэхэр Күумптын Мурат кыыфигъэзагъэх, Адыгем им зэхъокыныгъэштоу ихъухъэрэр щыпсэухэрэм зэрээхаш! Эрээр игүшүүлэх кыышыхигъэштигъ. Инасыптыгъэ ошьогум нэсэуу кызыэрэшыхъурэмкэ бзыльфыгъэр Күумптын Мурат кызыдэгощагъ. Сабый бынэу зыхэсүүм яхъяр инэрыльэгтуу, ахэм ягъэхъягъэхэм ашгуюшукын.

шукъы.
Адыгейим и Лышъхъэ Гутӏэ-
мэ ясабыйхэм гушы!эгъу афэ-
хъугъ. Анахьыжъэу Хылиымэ
врач сэнэхъатыр къыз!эки!эхъ-
хъан гухэль зерилэмкэ Къум-
пыл Мурат къыдэгощагъ. Апшьэ-
ре Гъэсэны!э зызышара тэгъо-

тырэ учреждениехэм япчъэхэр зэйухыгьеу, шлоигъоныгээ зилэ кілэеджаклохэм ыкли ны-тыхэм ахэр къаптыхыланхэ зэральтэйлиштийр Къумпыйл Мурат къыуагь. Мыш фэдээ юфтьхабзэхэм яштуагьэктээ сэнэхьатэу къыхахыщтым нахь пэблагъээ зэрэхүүтхэр игуушыгээ кышигхийтэшгэй. Шъэожьные нахыкіэу Салбый лъэн-ныкьюо зыздигъээштийр джыри ыгъэнэфагъэгоп. Зэшитүүми яklасэу самбэм пыльых. Ахэм ауж къикырые Камиллэ усэу къыгъэхъязырыгъэр республикаам ишаа пыльхыгъ.

Гутгээ Алый гьогум епхыгээр
лоф ешэ, инженер шъхьаэу
«СМУ-1» зыфиорэм ѩелажэ.
Ишьхъэгүсэу Фатимэ унэгтоо
хъязмэтийн лъэппльэ, сабий-
хэм япуныгтээ-гъэсэнныгтээ
пиль. Бзыльфыгтэм къизэри-
орэмкэ, анах шъхьаэу ылтын-
тэрэр ильфыгтэхэм шултээ-
гүнныгтэрэ гуктэгүнныгтэрэ
ахэлтэй къэтэджынхэм фагтэ-
сэнхэр, лытэнгыгтэ ежхэм ыккын
къэзынцухъяхэрэм афыралтэй
пүгтэнхэр ары.

— Пстэумы ашьэр сабый-хэм цыфыгэе ахэлзэу, нахыжхэм шъхъэктэфныгээ афырязу къэтэджынхэр ары. Сабыибэ зэрыс унагьюхэр къэралыгъом ылъапсэх, аш инеушра мафэ. ихэхъоныгээ

хэр мыш фэдэ унагъохэр ары,
— кыыуагъ Къумпыл Мурат.

Пшъэрылъ гъэнэфагъэхэр афишыгъэх

Теуцожь районным инароднэ депутатхэм я Совет изэхэсүйгээ Къумпыл Мурат зыхэллэжьагъэр культурэм и Унаклэй бэмышлэү Пыцкыуихъаблэ щашыгъэм щыкluагь. Районым ипащэү Хъачмамыкъо Азэмэт 2019-рэ ильэсэым Ioфэу ашлагчын къытегүшийнаг-

циалистхэр районхэм ашы-
псэухэрэм гүшүүгэй афэхьүх.
Мы лъэныкъомкээ ӏэлпүүгэй
къэралыгъом къытырэр цыиф-
хэм ашэн фае. Фермерхэм
къэралыгъо программэу ате-
льятаагээм тайнаа тедгээтэй-
ныр типшьэрыль. Аш даклоу
инвестиционнэ площадкэхэр
районхэм ашыгээпсыгтэйн-
хэм чылпээ хэбээ къулыкъу-
хэм юф дашэн фае, — Кыы-
луагь Къумпын Мурат.

2020-рэ ильзэсэйн Төуцожь
районын гээцэкэлжжынэу щашы-
щтхэм зэхэсигчом ягуугаа къы-
щашигт. Пэнэжжыкъуаа дэт
Іэзаплэм гээцэкэлжжынхэр щы-
кционхэу, фельдшер-мамыку Іэ-
зэпли 9 щашын гухэлхэр щы-
Іэх. Джащ фэдэу псаунгыгээм
икъеуххумэн фытегжээпсыхъэ-
гээ оборудованиякіэ зэрагъэ-
пэтишт.

Федеральна ыктым Республика бюджеттам къыхэхыгъэ мылъумкілэ районым ит гурит еждәпли 5-мә оборудования-кілә алекілгъаъщт. 6-мә гъесеныйгъэ тедзэ зышызрагъэтьыщт чыпта 390-рә къащызыуахыгъ. Лъэпкъ проектеү «Культура» зыфилорэм къыдырхэльтиатаъэу культурэм и Унэу Нашуукъуае, Къунчыкъохъаблә адатхэм гъецәкілжыныхэр ашыклишты.

Цыифхэу зактыгээзгээзэхэрэм ялофыгъохэм язэхэфын гъэлъэшгъэу пылынхэ зэрэфаеми район пащэм анахьэу ынаалэ Къумпыл Мурат тырыгригъэдзагъ. Ар зэрээшүүхэрэм джащ фэдэу прокуратурэри пъццланау шыт.

— Общественное мнение — егъэблэгъапэхэмки, интернет-приемные, социальная хзытыухэмки цыифхэм зыкысфагаazzыкы гумэктыгъохуя яхэм яльтынчак районам закла-

ИХЭХЬОНЫГЬЭХЭР

ми лъэныкъо зэфэшьхъаф-
хэмкээ юф зэрашыэрэм, ахэм
ащыпсэухэрэр зыгъэгумэкы-
хэрэр чыпэхэм зэращызэ-
шүахырэ шыкцэм зэфэхъы-
сыжыхэр афэсшынхэ сэльэ-
кы. Къыхэзгъэшынэу сирай,
упчэхэм ащыщыбэр муници-
пальнэ псэупэхэм ащызэ-
шүахышьунхэу щытих. Цыф-
хэм зыкыызэрэшьуфагъазэ-
рэ юфыгъохэм нахь шьу-
наэ атежкугъэтынэу сышьо-
льэй», — кырыагъ Къумпыйл
Мурат.

Пышкыңайхаблә дәс нахыръж-
хәм Лышшыхәм рәзеныйгә гу-
щыләхәр кыпагъохыгъәх. Куль-
турәм и Унә ишын, лъэрсыкло-
гъогүхәм яғъәцәкіләжын, нә-
мыкі лъэнүкъохәз зәхъокыны-
гъәшүхәр зыщыкіуагъәхәм
ягуу күашыгъ.

Нэүжым сабый ибәхәм ыккі-
зянэ-зятэ зимыләжхәм псөу-
піәу афащәфыгъәхәм яункы-
бзәхәр Күумпіыл Мурат ари-
тыжыгъәх. Снежана Михай-
ленкәм, Дыхуу Даринә, Нә-
мытләкъо Рәмәзан унә йүн-

кыбзэхэр республикэм ипащэ арityжыгъэх. Мыгъэ мыш фэдэ унэхэр джыри нэбгыри 8-мэ зэраратыштыр зэхэсэ-гьом Кышынхажаагьшыг.

*— Непэ псэуплэ зиэ хъу-
гъэхэр ныбжыккэх, респуб-*

ликэм инеу ўырэ мафэ лъагъэкlotэшт. Ахэм IәпIыгъу тафэхъуныр пстэуми типшээриль, — къыlyагъ Къумпыл Мурат. — Тапэкли мы Iофтшэнныр лъыдгъэкlotэшт, чэзыум хэт пстэуми ящыкэз

гъэ фэтэрхэр ялэнхэм тынаэ тедгъэтышт.

Г҃ОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

*Сурэхэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.*

ШИШІЛЭ ЙОФШІЛЭНЫМ ФЭГҮЭЗАГҮЭХ

Адыгэ Республикаэм и Лышъхъэу Къумпъыл Мурат Урысые общественнэ шүүштээ фондэу «Урысыем икіләләцьыкъу фонд» зыфиорэм и Адыгэ республикэ Къутамэ итхъаматэу Татьяна Гоголевам тыгъуасэ зэйүкілэгъу дырилагъ.

Іофтхъабзэм хэлэжьагь
Адыгейм и Премьер-минист-
рэ игуадзэу Наталья Широко-
вар. Фондым илофшэн рес-
публикэм зэрэшьизэхищэрэм,
ипроектхэр щынэныгьэм щы-
пхырышыгъэнхэмкэ хэбзэ къу-
лыкъухэр аш іепынэгъу фэхүн-
хэ зэральэкыщтым тегущыла-
гъэх. Джаш фэдэу Урысыем и
Президентэу Владимир Путиным и
Джэспальэ кыцишигъэнэфэгъэ
льэныкъо шыхаалэхэм ягъэцэ-
клен общественникхэр кыыхэ-
гъэлэжьэгъэнхэм илофигъуи
мэхьянэшо ратыгь.

— Цыфхэм социальнэ үзүүлэгч ягъэгьотыгъэным фытегъэпсыхаагъэхээ шийэрильхэр къэралыгъом ипащэ къыгъэуцугъэх. Аш фэдэеклонла克эм къыкъэлъыклоу социальнэ политикэм зэхъокыныгъэшүхэр фэхъунхэмкээ

шыолъырым амал тедзэхэр илэх хүүчтых. Мышкын щысар къэбгъэльэгъон пльэкыищт ублэпэлэ классхэм арьс къэлэ-еджаклохэм ыпкы хэммыльэу шхыныгьо стырхэр алэктэгъэхъэгъэнхэм илофыгьо изэшохын. Федеральна гупчэм иоф датшээзэ а пстэури дгээцэ-күэшт. УФ-м и Президент шпъэрлыэу къыгъяацуугъэхэр шуагъя къатэу зэшлохыгъэн-хэм фытегъэпсыхъэгъэ иоф-шэнным общественникхэр къыхэгъэлэжъэгъэнхэм мыш-дэжьым мэхъянэшхо ил, —

кыбыуагъ Күмпіл Мурат.
Социальна 1оғығбояхэр гъэ-
цекілгъанхэмкіл республикам
ихәбзә къулыкъухәмрә об-
щественнә организациеләмрә
зәпхыныгъе пытә зәрәздәй-
рәяләр, аш фәдә eklonlaklәм
шлөгъашхо кызыеритырәр АР-м

и Лысьвхъэ къыхигъещыгъ, аще да克лоу мы юфш!эным фондым ипашчэр джыри нахъ чанеу къыхэлэжъэнхэу закъыфигъезарь.

«Урысые кіләләцікі» фондым» и Күтамэу Адыгейим шыләм ишшәрлыъхәр зәрифешуашу ығъәцәкәнхәм республикәм ипащәу сыйдигъуи зыналәттәм зәрәфәразәхәр Татьяна Гоголевам игушылә кышыхигъәштыгъ. Президент грантым, шыольтырым ихбәзә күулакыухәм ыккі шүшләхәм яләпүләтгүкә проектихә ағъәцәкәнхә альекъытъехәм ар кіләкү къатегүшүләгъ. Гүшүләм пае, социаль-нә программәу «Газпром — кіләләцікүхәм апай» зыфиорәм игъәцәкән кыбыдыхәлтьите-гъе спорт площадкәхәм яшын зәрәзәхашагъем фондыр льып-лъягъ.

Шъугу къэдгъэкыжын, Адыгей-
им и Лышхъэй Къумптыл
Муратрэ ПАО-у «Газпромым»
и Правление и Тхъаматэу Алексея
Миллеррэ зэдашыгъэ зэ-
зэгъыныгъэм ишуацъекіэ 2019-
рэ ильэсым лъэнкыуабэ къизэ-
льзызыубытырэ мыш фэдэ спорт
псэольи 9 республикэм имуни-
ципалитетхэм ащаагъэпсыгъ.

— БлэкІгъэ ильясым социальне мэхъянэшко зиэ проект дъэцклагъэ — республикэм ипащэхэм яшуагъэкі япсауныгъэ изыттекі ялэгүхэм аклемыхъэрэ сабыйхэр Анапэ дэт дельфинариеу «Немо» зыфи-лорэм тщаагъэх, ахэм ящикигъэ һлыдэгъур специалистхэм арагъэгъотыгъ. Мы һофшэнэры тапэки лыыдгъэкітэнэу тэгэенэфэ. Джаш фэдэу Теклоныгъэм ия 75-рэ ильяс ихэгъэунэфыкын, нэмькі социальне һофтхъабзэхэм тахэлэжъэн гухэль ти,
— үзүүлж Татьяна Гоголовам

— кыгуа татьяна гоголевам.
Социальна проектхэр гъэцкілгъэнхэм, һэпийлгүү зищы-
клагъехэм яшуағъе арагъэкы-
ным фытегъэпсыхъэгъэ һоф-
шэнным общественникхэр кын-
хэгъэлжжэгъэнхэм, ахэм яшо-
игъоныгъэхэр, ягүхэльхэр кын-
ралотыкынхэм мэхъянэшхо илэү

Адыгейим и Лышхъэ ылъытагъ. Мы лъэнъыкъомкіэ Ioфшленыр агъэльшынэу, грант ІэпъыІэгъур хэпшыкІеу нахьыбэ ашынэу вице-премьерым пшъэрыйль фишыгъ.

Наталья Широковам къызэ-
риуагъэмкіе, социальнэ пшъэ-
декъыж зыхыхэрэ мыком-
мерческа организациху грант-
хэр зератыштхэм якъыхэхын
фытегъэпсыхъэгъэ зэнэкъоку
шыкылэр блэкъыгъэ ильесым
къыщегъэжъягъэ республикэм
щагъэфедэ. Шъольыр бюджетын
къыхэхыгъэ сомэ миллио-
нити аш пэуагъэхъагь. Зэнэ-
къокум хэлажжэхэрэм япчыа-
гъэ нахынбэ шыгъэним фэш
мы ильесым ар едзыгъуитлоу
зэтыралтыгь.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Социаль нэ Йофыгъохэр ашьэу щитых

Хыкум приставхэм я Федераль нэ күулыкъу Адыгэ Республика мкэ и Гээорышаплэ иколлегие игъэктоигъэ зэхэсигъоу илагъэм 2019-рэ ильэсийн күулыкъум йофэу ыша-гъэм изэфэхысигъяхэм ыкчи тызыхэт ильэсийн пшъэрыльэу зыфи гэуцужыхэрэм щате-гущыагъех.

Йофхъабзэм хэлэжьагъех Адыгэим и Пышхъэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ипашуу Владимир Свеженец, федераль нэ инспекторэу Владимир Маргасовыр, республикэм ипро-купор шъхьаэс игудаэу Кыкы Исмахыилэ, хэбзэуххумэко күулыкъухэм ялтыклохэр, нэмийкхэри.

Гээорышаплэ ипашуу, рес-публике ихыкум пристав шъхьаэу Дмитрий Лабазовыр ильэсийн изэфэхысигъяхэм ыкчи гүхэлхэу щыгъэм къээрэу-гъоигъехэр ашигъэгъозагъех. Ашкызыриуагъемкэ, федераль нэ

ведомствэм къыгъэнэфэгъэ пшъэрыльхэр гэцэктэгъэнхэм, шуагъэ кытэу йофшынр зэхэгъэнхэм, къэгъэлъэгъон гъэнэфагъехэм актэхэгъэнхэм блэкигъэ ильэсийн анахьэу анаэ тирагъэтэгъ.

2019-рэ ильэсийн сомэ миллиарди 7,5-м ехъу зытефэрэ йоф мин 206-м ехъу хыкум приставхэм къызэуахыгъ. Зэ-кэмкли зэхэфын фаеу аэкли-лыгъэ 344967-рэ мэхъу, ахэм ашигъэу агъэцэктагъэр йоф 181687-рэ. Ахьщэу къызэктагъэ-клюклюгъэр сомэ миллиард 1,6-м ехъу.

Хыкум приставхэм яшьэ-

рыльхэр зэрифэшьуашэу зэ-рагъэцэктагъехэм къыкэлъы-клоу зэхэубытэгъэ бюджетэм сомэ миллиард 645,9-рэ ра-гъэхъажыгъ. Аш щыщэу сомэ миллиард 449,9-рэ хэбзэлаххэм ыкчи къаугъоихэрэм яхыгъ, административнэ тазырхэр — сомэ миллиард 98,2-рэ, къэралыгъ пошилир — миллиард 3,2-рэ мэхъу, ахэм анэмыкхэри.

Күулыкъушэхэм анахьэу

анаэ зытырагъэтэгъэр социаль нэ мэхъанэ зиэ ѹофыгъохэм язэшохын ары. Кэлэ-пуплэ итын ыльэнныкъокэ зэхэфын фе ѹоф мини 3-рэ Гээорышаплэ иэктэлъигъ. Ахэм ашигъэу мин 1,5-м ехъу гэцэктагъэ хуугъэ, сабыйхэм сомэ миллиард 56-рэ афызэктагъэклюклюгъ. Кэлэпуплэ бэшлагъэу зымытыхэрэм алъенныкъокэ уголовнэ ѹofi 176-рэ къызэуахыгъ.

— Тицыфхэр социаль нэ ухуумэгъэнхэм, ахэм яфитын гэгэхэр зэтэгъеуцожыгъэнхэм анахьэу тыпыль. Гүшүэм пае, хыкум приставхэм унашьохэу ашыгъэхэм яшуагъэ-кэ лэжьалкэмкэ сомэ мин 900-м ехъурэ чыфэр афызэктагъэклюклюгъ, джащ фэдэу псеуплэ-коммуналнэ хызметэйн ыльэнныкъокэ зэуагъэктэгъэ сомэ миллиард 51,6-м ехъурэ чыфэр къарагъэпшынгъ. Тапэки а ѹофшынр лыыдгэ-клютэшт, — кыуагъ Дмитрий Лабазовым.

Кольхээ тын-тынхын пэ-шүүкльгэнэир, хэбзэгъеуцугъэм диштэу пшъэрыльхэр гэцэктэгъэнхэр ѹофыгъо шъхьаэхэм ашигъэу Гээорышаплэ ипаше къыгъэнэфагъех. Джащ фэдэу

хэбзэлаххэр, административнэ тазырхэр, нэмийкхэри игъом зымытыхэрэм алъенныкъокэ ѹофэу ашлагъэм Дмитрий Лабазовыр кытегущыагъ. 2020-рэ ильэсийн анахьэу анаэ зытырагъэтштэх къыгъэнэфагъех.

Зэхэсигъюм икэхуу ильэсийн изэфэхысигъяхэм къадыхэлты-тахъаэу зипшъэрыльхэр анахдэгээ зыгъэцэктагъэх күулыкъушэхэр ведомственнэ тынхэмкэ къыхагъэшыгъех, ахэм афэгушуагъех.

**ТХЬАРКЬОХЬО
Адам.**

Сурэтхэр Іашынэ Аслан тырихыгъех.

Шапхъэхэм аблэкыгъэп

Роспотребнадзорым АР-мкэ и Гээорышаплэ кызэритырэмкэ, мы ильэсийн ия 5-рэ тхъамафэ гриппыр ыкчи пэтхуу-утхуур кызэутэкыгъэхэм япчьягъэ эпидемиен ишапхъэхэм яоллагъ, ау ахэм аблэкыгъэп.

Непэрэ мафэм ехъулэу пэтхуу-утхуур нэбгырэ 2090-рэ ыгъэсигъимэджагъ, ахэм ашигъэу 17-мэ гриппыр къяутэкыгъ. Сымаджэ хуугъэхэм япроцент 67-рэ еджаплэ икорэ кэлэ-еджаклох.

Тэххутэмийкье, Красногвардейскэ районхэм, Адыгэкъялэ анахьэу узым закыништагъ. Пэтхуу-утхуур кызэутэкыгъэм япчьягъэ лъэшэу зэрэхахьо-

рэм къыхэкэу ахэм адэт гурут еджаплэхэм, кэлэцыкль ыгъыпэхэм ашигъэр зэфа-шыгъагъех.

Адыгэкъялэ иадминистрации ипресс-күулыкъу тызэрэцгэгъозагъэмкэ, ёылэ мазэм и 30-м къыщегъэжъагъаэу мэзаем и 5-м нэс гурут еджэплиш ыкчи кэлэцыкль ыгъыпэхэу «Дюймовочка», «Созвездие», «Чебурашка» зыфиохэрэр зэфэшы-

иагъех. Непэрэ мафэм ехъулэу ѹофхэм язынет зыщигъэгъозагъ. Адыгэкъялэ дэт сымэджэшэм

Шэмбэтиймрэ тхъаумафэмрэ участковэ терапевтхэмрэ педиатрхэмрэ зыгъэпсэфыгъо ямыгъеу ѹоф ашлагъ. Мэзаем и 6-м гурут еджаплэхэр ыкчи кэлэцыкль ыгъыпэхэр кызэуахыгъицтэх.

Роспотребнадзорым Адыгэ Республика мкэ и Гээорышаплэ цыифхэр зыфсакыжынхэу закынфегъязэ. Узыр кье-тэкыгъэу кызынхуурэр псынкэу ызэаплэ икорэ, ипсауныгъе изытэвэхэм аригъэупльэ-клюн фае. Анахьэу кэлэцыкль анаэ атырагъэтнэр нытыхэм яшьэрыль. Еж-ејхырэу агъэхъужынэу рагъажэ-мэ, кэлэхуу фэххун ылъэкицтэх, пшъэдэкыгъэу ахырэр зэхашыкын фае.

**Гъонэжкыыкъо
Сэтэнай.**

Адыгэ Хасэм иофиғъохэр

ШыкІшІур кІещакІом къыштерэжь

Республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» ия ХХ-рэ Зэфэс щыхадзыгъэ Хэсашхъэм изэлүкіэу Мыекъуапэ щыкІуагъэм зэфэхысыжъхэр щашыгъэх.

Адыгэ Хасэм итхаматэу Лымыщкъо Рэмэзан зэлүкэгъум щыхигъеунэфыкыгъ хабзэм икулыкъушхъэмрэ общественнэ движениехэм ялыкхъэмрэ Зэфэсым зэрхэлэжъа гъэхэм мэхъэн ин зериэр. Республикэм и Лышхъеу Къумпыыл Мурат, АР-м икъэралыгъо улчэхъэгъо Тхакуущынэ Аслын Зэфэсым къыщыгущыла гъэх. Адыгэ Республикэм ишээр Президентэу Джарымэ Аслын лъепкъ зэхахъэм хэлажъэхэр гущыгъэгъу афэхъугъ.

— Дгъэцкіэрэ юфим хэхьоньгъэхэр фэтшынхэ зэрэфаар пащэхэм Зэфэсым щихагъеунэфыкыгъ, — къытуагъ Адыгэ Хасэм итхаматэу Лымыщкъо Рэмэзан. — Адыгабзэм, тарихым язэгъашэн, шэн-хабзэхэр зехъэгъэнхэм тапэкли юф адэтшэшт.

Зэфэсым щыхадзыгъэ Хэсашхъэм нэбгырэ 43-рэ хэхьагъ. Хэсашхъэм изэлүкіэ

Адыгэ Хасэм игъэцкіеко куп щыхадзыгъ. Аш хэхьагъэхэр: Лымыщкъо Рэмэзан, Бэгъушъе Алын, Стлашы Юр, Тэу Аслын, Къэзэнэ Юсыиф, Гъуклэл Сусан, Хяджье Адам, Тхапшъэко Альберт, Болэкъо Аслын, Цыклушъо Аслын, Абрэдж Нурдин, Къуицж Къэплъан, Хъот Юныс.

Адыгэ Хасэм итхаматэ игуадээ Бэгъушъе Алын хадзыгъ.

ЕплыкІэхэр

Хэдзынхэр Адыгэ Хасэм эзрэшыкыуагъэхэм руразэхэй эзхахъэм яеплыкІэхэр къызызыкыуагъэхэм уагъэгъуазэ. Шэныгъэлэж цэрийоу Бырсыр Батырбый къытуагъ: «Адыгэ Хасэм тызэрещэ. Бээр, хабзэр къэтайхумэнхэмкэ амалеу щылэр нахышишоу дгээфедэ хүйтэйх.

Нэгъуцу Аслын зэрильтээрэмкэ, къуаджэхэм, районхэм я Адыгэ хасэхэмрэ Хэсашхъэмрэ язэпхыныгъэхэр гъэптигъэнхэ фад.

Шы спортым, зеклохэм языкъегъэлтижын икІещакІоу Тхапшъэкъо Альберт япашэу Адыгейим щылхэр Санкт-Петербург зэрэшыгъэхэм Хэсашъ-

хъэм щытегущыла гъэх. Рагъэжъэ гъэ юфир зэрэлгэлэктэштим, советскэ народынрэ аш и Уяшыгъэ Klyuchikhemrэ Хэгъэгу зэошхом Tekiongъer къызыщаагъэрийт ильэс 75-рэ зэрхуурэм фэгъэхыгъэ зеклохэу Адыгейим щызэхашштхэм юф зэрадишлэрэм А. Тхапшъэкъор къытегущыла гъэх.

Гуманитар ушэтихэмкэ Адыгэ Республике институтуу Клэрэш Тембот ыцэ зыхырэм ишээр Лытухъу Адам ынаа зытэридзагъэри къыхэтгэжэш. Хэсашхъэр юфыр шхахаэхэм куоу атгүшүйнхэй фэхъазырэу зэхахъэм къеколын фад. Мэхъэн ин зимиээ зэдэгүүгъэхэм заштыдзынен иуахтэ къесигъ.

Күшүу Ибрахим, Къэбэртэе Адам, Нэпшлэкъу Амин, Цыклушъо Аслын, Болэкъо Аслын, Нэххе Аслын, Ацумыжъ Юсыиф, Хъоклон Хъамед, нэмыкхэри Хэсашхъэм изэхахъ къыщыгущыла гъэх.

Хэсашхъэм хэтхэр

Урысъем юфшэнхэмкэ и Лышхъуэу Мэшбэшлэ Исхъакъ,

сурэтиш-модельер цэрийоу Стлашы Юр, зэлъашэрэ археологэу Тэу Аслын, республикэм и Парламент и Тхаматэ игуадээ Шъэо Аскэр, «Адыгэ мацъэм» иредактор шхахаэу Дэрбэ Тимур, кэлэеэгэдже цэрийоу Емтэиль Юсыиф, гуманитар ушэтихэмкэ республике институтын ишээр Лытухъу Адам, тхаклоу, шэнгээгээжъэу Къуекъо Асфар, журналистхэу Къэзэнэ Юсыиф, Гъуклэл Сусан, Тхарькхоо Сафыет, Урысъем изаслуженэ тренерэу Хъот Юныс, лъепкъ іэпэласэхэу Нэгъуцу Аслын, Хъасанэхъо Хъамед, Лышэ Ахъамед, юфшлэпэ зэфэшхъафхэм аутхэу Борсэ Хъазэрт, Ламыкъо Эдуард, Талъэкъо Адам, Ацумыжъ Юсыиф, Нэпшлэкъу Амин, Абрэдж Нурдин, Бэгъушъе Вячеслав, Лытэпэ Ибрахим, медицинэ шэнгээгээжъэхэмкэ кандидатэу, отставкэм щылэ полковникуу Цыклушъо Аслын, Тыкъэ Заур, Мигу Эдуард, фэшьхъафхэри Хэсашхъэм хадзыгъэх, пшээрэль гэнэфагъэхэр ялэх.

Тызэлъэко

Ермэлхъаблэ и Адыгэ Хасэм зызэхашжыгъэрийт ильэс 15

щытльэгъуагъ, гущыгъэгъу тызэфхъуагъ.

Ермэлхъаблэ и Адыгэ Хасэм июбилей зэхахъ къыщыгущылагъэх Адыгэ Республикэм лъэпкъ юфхэмкэ, іакыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъуагъем айрэлээ зэлхынгэхэмкэ ыкын къебар жууцэхъем иамалхэмкэ и Комитет итхаматэу Шхъэлэхъо Аскэр. Ти Лышхъуэу Къумпыыл Мурат ишүүфэс тхыль А. Шхъэлэхъо къеджагъ. Республикэ Адыгэ Хасэм итхаматэ игуадээ Бэгъушъе Алын зэхахъ къытиуагъ зэлъыгъыкэ амалхэр тапэкли зэрагъэптиштэхэр.

Ермэлхъаблэ иадминистрации ишээр Альберт Руденкэр, Ермэлхъаблэ икъэлэ Думэ итхаматэ Александр Поляковыр, Успенскэ районым иадминистрации ишээр Геннадий Бахилиныр, Къэрэшэ-Щэрдэжэсм и Адыгэ Хасэм итхаматэу Аслын Алын, Ставропольем и Адыгэ Хасэм ишээр Шыбзыхъо Юрэ, нэмыкхэри зэхахъ къыщыгущылагъэх.

— Тапэкли нахыбэрэ тызэлъыкшт, — къытиуагъ Жанэ Рэмэзан. — Адыгэ Республикэм и Лышхъуэу Къумпыыл Мурат

къэшакло фэхъуи, адыгабзэм иеъэджэнкэ тищыгъэгэхэй тхыльхэр Адыгейим къытитигъэх, аш фэдэ шүшгэгъэхэм тэгэгшо.

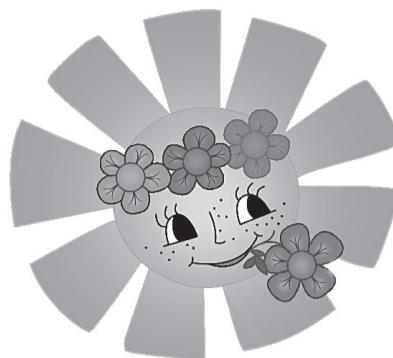
Хэсашхъэм хэтэу Мэшбэшлэ Исхъакъ итхыльэу Айштэ фэгъэхыгъэхэм техгэгъэхэм филмэу агъэуциунэу рагъэхъагъэхэм пэхуяшт ахьшэу сомэ миллион 60-р зэлъашлэрэ бизнесменэу Шыумэн Хъазэрт къаритыгъ.

— Шыумэн Хъазэрт ишүүштээ тэгээлъялпэ, — игушысэхэм тащегъэгъуазэ Лымыщкъо Рэмэзан. — Хасэм изэлүкіэ къыщыгъуагъ лъэшэу тызэфхъээрээр. Адыгэ Хасэм ригъэхъэгъэ лъепкъ юфхэр лъигъэлэхтэхтэх. Узэктотмэ — ульш. Агушысээр щынгэгъэхэм щыпхырытэш, къэшакло тызыгъэхъурэ юфыгъохэр зэрэдгээцэхтэхэм тэгэштэх.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо орэдьио-къэшхэкъо ансамблэу «Испъамыем» Ермэлхъаблэ и Адыгэ Хасэм изэхахъ концертышо къыщыгъуагъ.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Сурэтхэр зэхахъэхэм къащытхыгъэх.

ТЫГЬЭНЭБЗҮЙ

КЫМАФЭМ ЗЫКЬЫЗЭЛУХЫ

2020-рэ ильэсыкіеу къихба-

гъэм икымафэ хэпшыкіеу фабэ. Апэрэ кымэфэ мазэхэу тыгъэгъазэр ыкчи щилэр шъхъэгъушье фэбагъэх нахынбэрэмкіе, бжыхъэ-гъэтхашьор атепштэу. Ау щилэр мазэм иаужырэ мэфитгу гу нахь къызэлпашыкы, ошыап-щэхэр къырафыжъагъэх, ош-хышхор зэлпымую мэфэ реным къызещхыгъэ ужым чечым ос шъэбэ фыжыбзэр, дэнэ хъэгээ фыжым фэдэу, чеч остыгъеу блэхэрэм янэф щызэпшэлтэу, къесэу ригъэжъагъ. Къыкіе-ллыклохъэ пчэдйжки фэльэкырэм къэгушурэм фэдэу, осыгъе. Ау зэрэфабэм къихакіеу, чым къытырилхъэгъэ осыр плокіе-лъекіе пыснти хъугъагъами, шъабэу, гупсэфэу, рэхъат-гоюу къесыщтыгъ. Уиними уегъегушо, къэлэцкылухэр арымэ, альэгъурэм ациз ахигъахъощтыгъ. Адэ ос фыжъ къабзэр тхъа-

гъоба?! Ау бэрэ ар тельгъэп.

Кымэфэшхор зыдэшшихэх чыпшэхэри тихэгъэгу, Алтай краим фэдэу, осыр унешхъак-кэхэм ачлау, ерагъэкэ атхьюу, илэх. Арышь, пшэхштэп чыоп-пым зыкьызэрэзэшүхшти. Кымамафэр зэрэкымафэр пшэу кломэ, псауныгъэмкы, нэмикл лъэнхъохэмкы нахь фед. Ау ошьогум тэрэп унашь изылхъэрэр, аш пае сыйд фэдэрэ мафи чэхи тязэгын фаеу мэхъу.

Мы ильэсыкіе-лъекіе, ныбджэгъу цыклюхъэр, апэрэу тызэлкэшь, псауныгъэ пытэ шьуиленеу, шьуиеджэн ыкчи нэмикл шоин-гъонигъэ дахэхэр къыжкудэхъунхэу, 2020-рэ ильэсыкіе хэтрэ чыфки мэфэ шынпкэ хъунеу сэлъало. Зыжкугъечан, зыжкугъехъупхъ, шьуедж шьош пае къыдэгъэкыре гъэзет нэкүбгъо «Тыгъэнэбзүй» ыкчи шыкъытфатх.

КЪУЕКЬО Налбай

Осыц

**Ошьогум щэбыбы, щесы
Осыцэр, шъабэу мэссысы.
Къат шүнкымэ апхырэссыкы,
Жыя Ыэлхэр къызэрэнэккы.
«Гъусэ къытфэхъу! – пшэс шүнкымэ
Къырало аш, жыы пынкэмэ.
Тысакъеу удгъэссын,
Дунай хышхомэ уанэдгъэссын!
Ау фаеп хышхом ос шэтыр –
Хъыбзэу гъогу къиним тетыр.
Чыжэе ымылоу е – чыыэ,
Цыклюми икъин ешыя.
Къэбыбы занкъеу чыгу фыжым,
Къэблагъэ зэпнэнэфыжъэу.
Мары – пшыгъэу ар къэсы,
Шъабэу-шъабэу къэтъысы.
Зеушху губгъом щизыбзэу,
Губгъоху мэхху фыжыбзэу.
Жыы пшыгъэми зыщагъэспэфы,
Цыф гъогухэри аш егъэнэфы.**

Гущылжъхэр

Уиакъыл хэгъахъу.

Шыыпкъэ зимиылм ыаугъэ дэмыши.

* * *

Шыыпкъэм нэр рекы.

* * *

Шыыпкъэр акъылым щыщ.
Шыыпкъагъэ зыхэмлыр цыхъэ-шэгъоп.

***

Шыыпкъэр къаруушу.

Адыгэ тхаклохэу мэзаем къэхъугъэхэр

КОЩБЭЕ Пшымаф

Адыгэ Республикаим инароднэ тхаклоу Кощбэе Пшымафэ Къарбэч ыкъор мэзаем и 1-м, 1936-рэ ильэсийм къэхъуль. Еджэгъэ-гъэсэгъэ дэдагь, гупшицэклэ амал дэтуу лэкэлтэй, адигэ тхыгъэ литератуурэ ыкчи адигабзэр ипроизведение зэфэшхъафхэмкэ ыгъебаигь. Пшымафэ ытхыхэрэр 1956-рэ ильэсийм къыщыублагъэу хиутыгъэх, ильэс 50 лэпэ-ципэм творчествэмкэ гъэзагъэу иофышо ылэжьигь.

Тхаклоом рассказхэр, повестьхэр, романхэр зыдэт тхылхэр адигабзэкэ ыкчи урысыбзэкэ къыдигъэкыгъэх. Ахэр: «Сэтэнай», «Гум пае гу аты», «Мэфибл уай», «Къэгъэгъэ шьофф», «Мэзэгъо чэцхэр», «О шу уарэлтэгъу», мыхэм анэмикхэри. Урысыбзэкэ къыдэкыгъэх: «Семь дождливых дней», «Птицы поки-

дауют гнезда», «Детские игры».

Пшымафэ гъусэ илэу Къурланыр адигаг-бзэм рильхъагь.

Кошбаем итхэгъэхэм ашыцхэр литератуурэн журнал зээфэшхъафхэм – «Зэкъошнагъэм», «Литературная Адыгэя», «Ку-бань», «Эльбрус», «Огонек», «Кавказ» зыфилхэрэм къархъэштыгъэх.

Тхаклоом иусэхэм ашыцхэр композиторхэм орэдышьом ральхъагъэх. Иловвестэу «Мэфибл уай» тэхигъэ пьесэр, идрамэу «Шъхъакло» ыкчи иловвестэу «Шахъомрэ пшэшшэ пагэмэрэ». Адыгэ драматическа театрэм щагъеуцгъэх.

Кошбэе Пшымафэ адигэбзээ къэбзээ дахэклэ тхэштыгъэ, куоу гупшицэштыгъэ.

ратурах», «Ступени», нэмикхэр.

Усэхэр, рассказхэр, повестьхэр къыхиутигъэх, повестэу «Ос фаб», усэхэр, повестьхэр зыдэтхэр «Бжыхъэ чэц гумэкхэр». Зедээкын лофтэнри дэгүү дэдэу къыдэхъу-щтыгъэ, В. Шекспир идрамэхэр «Отелло», «Король Лир» адигабзэкэ зэридзэкыгъэх. Ежь ытхыгъэ пьесэу «Шъозэбэн». Адыгэ драматеатрэм щагъеуцгъэ. Иусэ тхылъэу «Ыуасэр гъашэ» зыфилорэр Шэшэе Казбек усэкло-философэу зэрэштыгъэм ищис, адигэ литературэр игупшицэклэ гыгэбайгь.

ЩЭШИЕ Казбек

Зэлжашко гъэсэгъэшхуу, филологие шэлнагъэхэмкэ докторэр, литературоведэхэр, критикэу, тхаклоу, усаклоу, ашпшээрэз еджэлшэхоэм якэлэгъяджэу, зигъашэ мыйбэми, ышлагъэр бэдэдэу, Шэшэе Казбек хычэгъэ хъугъэ къуаджэу Къэзэнхъоежым мэзаем и 18-м, 1939-рэ ильэсийм къыщыхъу. Гъэсэнхъэ дэгъу, шэныгъэ куу илагъэх, культуре ин хэлъигь.

Ытхыхэрэр 1961-рэ ильэсийм къыщхъэгъягъэу къыхиутиштыгъэх. Литературэ-критическа ыкчи литературоведческэ лофтшагъэу илэр бэдэд, итхылхэр адигабзэкэ ыкчи урысыбзэкэ къыдэкыгъэх: «Уахтэм иджэмакъ», «Псэ зыпйт гущылжъэр», «Художественный конфликт и эволюция жанров в адыгских лите-

расказхэр, повестэу «Ардаш», «Бзыльфыгъэм итхыд», «Заом итырхъэр» иповестэхэрэ ирассказхэмэ дэхэу, нэмикхэри. Кіэлэцкылухэм апае ытхыгъэ пшысэ-поэмэу «Тэтэжжэр Гъулацийрэ» зыфилорэр 1993-рэ ильэсийм къыдэкыгъэ.

ТЕУЦОЖЬ Хабиб

Теуцожь Хабибэ Исмахилэ ыкъор Теуцожь районым ит къуаджэу Ленинхъаблэ (хычэгъэ хъугъэ) мэзаем и 29-м, 1931-рэ ильэсийм къыщыхъу. Цыф шыырыт дэдагь, адигабзэмрэ литератуурэмрэх Тэуцожь районым ит еджа-пэхэм ильэс 25-рэ ашыригъэджаагъэх. 1966-рэ ильэсийм къыщегъэжъагъэу ытхыхэрэр къыдэкыгъэштыгъэх. Ытхыгъэ

ЯХЬУЛЭ Сэфэр

Осыр къесы

Бзыуцыфыр ратэкъуххээ къыпшыга-гъэшэу,
Пшэ нэшхъэхэм ос шъабэр чым къагъесы.

Къесы, къесы осыцхэр хыирахьи-шъэу
Чыг къутами чзу пкъэуми атесэ.

Сыдэу адэ мы природэр гъэшэ-гъона?

Мош фэдизыр къызэрыкэр сиды кона?

Сиды Ѣыбза мош фэдизыр зыут-хындзырэр?

Сиды ыапшыа мо Ѣыбзэшхор къе-зыщэкэрэр?

Осыр къесы, осыр къесы...

Хыраххыхъэхэр

Чыжэу Ѣытэу унэм ебакъо.
(Тыгъэнэбзый).

***

Упльэмэ ольэгъу, укъомэ, унэрэрэп.
(Ошъочап).

***

Уашъом Ѣыкъэрэ-къар, чыльэм Ѣыкъэрэгъул, пхъэжъые шып.
(Жыыбгъэ).

***

Уепльымэ гъундж, уеджэшь, дэгу.
(Мылы).

**Нэкүбгъор зыгъэхъазырыгъэр
МАМЫРЫКЪО Нуриет.**

Атлетикэ онтэгъур

Батырым имедалиту

Дунаим и Кубок атлетикэ онтэгъумкэ кындыхыгъэнүм фэгъэхыгъэ зэнэкъокьу Италием икъалэу Рим щыкыагъ.

Адыгэ Республикаем спорт еджаплэ зыщызыгъесэрэ Родион Бочковыр килограмми 109-рэ къэзьщечхэрэм якуп хэтэу зэлукэгъухэм ахэлжагъ. Шыкыгуу рывокымкэ кг 182-рэ кынэти, дышшер кыфагъашшошагъ. Толчокыр зегъэцаклэм, кг 211-рэ кынэтигъ. Батырим тлоштэгъукэ кг 393-рэ кынэти, дунаим джэрзир кындыдихыгъ. Урысыем ихэшыпкыгъэ командэ тыжыни 2, джэрзи 3 кынхыгъэх.

Спортымкэ дунээ класс зиэ мастерэу Роман Казаковыр ары Р. Бочковыр зынъасэрэр.

Суретим итыр: Родион Бочковыр зэнэкъокьум хэлажээ.

Гандбол. Суперлигээр

Фэхъазырымехъы

«Ставрополье» Ставрополь – «АГУ-Адыиф» Мыекъуапэ – 39:26 (24:9).

Мэзаем и 1-м Ставрополь Ѣызэлуклагъэх. «АГУ-Адыифым» иешлаклохэу къеланчээм Игугаор дээзыдагъэхэр: Ефимкина – 3, Клименко – 2, Серадская – 3, Никулина – 1, Кириллова – 1, Дмитриева – 1, Дворцевая – 5, Загайко – 4, Ю. Кожубекова – 1, Кобл – 4, Мельникова – 1.

Я 10-рэ такъикым ехъулэу «Ставропольем» 7:6-у ешлэгүр ыхыштыгъ. Зэлукланлэм ибысымхэр псынкээу ешлэхэу, ошлэдэмышлэу алэклэ ильхэу заублэм, «Адыифым» имэхаплэхэр нахь къэнэфагъэх. «Ставрополье» теклонигъэм зэрэфхэзазырим ишуагъэклэ иамалхэр нахышшу ыуялжлуу.

Мэзаем и 7-м «Адыифыр» «Динамо-Синара» Волгоград Мыекъуапэ Ѣылукэшт, и 10-м ЦСКА Москва дешлэшт.

Зэхэзыщаагъэр
ыкы кындызыгъэхъыэр:
Адыгэ Республикаем лъэпкэ Иофхэмкэ, Иэхыб къэралхэм ачын-пэсурэ тильэпкэгъухэм адьриялэ зэхъынгъэхъыэр Ѣыкы къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхыэр А4-кэ заджэхэрэ тхъаплэху зипчагъэклэ 5-м емыхъхэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлжээ, шрифтыр 12-м нахь цыкыненуу Ѣытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъагъэхэр редакцием зэхъэгъэжжэх.

E-mail: adygoe@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысыем Федерацаем хэутын Иофхэмкэ, телевидение-хэмкэ Ѣыкы зэлжы-Иэхыб амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэйорышил, зэрэушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкимли
чыпчагъэр
4876
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 273

Хэутыннын узчи-кэлхэнэу Ѣыт уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщыхаутыгъэхуу
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор
шхъялэр
Дэрэ Т. И.

Редактор шхъялэм
игуадзэр
Мэцлэхъо
С. А.

Пшъэдэхъялж
зыхъырэ секретарыр
Хъурмэ
Х. Х.

Мыекъуапэ изэнэкъокьу

Хэта зыхынцтыр?

Мыекъуапэ волейболымкэ изэлхүүгъэ зэнэкъокьу кэлхүм фэкто. Командэ пэпчъ зы ешлэгъу е эшлэгъитуу кыфэнагъэр.

Хульфыгъэхэм язэнэкъокьу «АГУ-Мары» зыфилорэм алэрэ чылпээр кындыдихыгъ. «АГУ-Мары» 3:2-у «Мыекъуапэ-Нартым» теклонгъ. Зэлукэгъур зэрэгкүяагъ: 25:20, 25:16, 23:25, 23:25, 15:9. «Мыекъуапэ-Нартым» ятонэрэ чылпээр ыхыгъ. «АГУ-Мары» зеклэ иешлэгъухэм теклонигъэр кындыдихыгъ, «Мыекъуапэ-Нартым» очкои 4-кэ ащ ыуж кынагъ.

Бзылъфыгъэхэм язэлукэгъур

Къулэ Аскэрбий пэшэнгыгъэ зыдээрхийэрэ ПФР-р 3:0-у «Мыекъуапэм» теклонгъ.

Ешлэгъур зэрэхуягъэхэр: 25:18, 25:18, 25:10. Мыекъуапэ икомандэу СШОР-р 3:1-у МГТУ-м теклонгъ. Зэлукэгъур зэрэгкүяагъ: 25:19, 15:25, 27:25, 25:20. МГТУ-р анахь лъэшхэм ашыц, —

ау алэрэ чылпээр кындыдихын ыльэ-кынчтэл, зэлукэгъу бащэ шуя-хыгъ. «СШОР-Мыекъуапэм» теклонигъи 5 кындыдихыгъ, очко 15 ил. ПФР-р зэлукэгъуиплэри кындыдихыгъ. «Олимпым» непэ ПФР-р дешлэшт. Мэзаем и 9-м «СШОР-Мыекъуапэр» ПФР-р 1уклэшт. Теклонигъэр кындызыхырэм алэрэ чылпээр фагъашшошт.

Ильэсси 4 хульгээу зэнэкъокьум алэрэ чылпээр кындыдихын ыльэ-кынчтэл, — кынтиуагъ ПФР-р итренерэй Къулэ Аскэрбий. — Зичээзыу зэлукэгъухэм зафэтэгъэхъазыры, ятфэнэрэу теклонигъэр кындыдихын тимурад.

Мэзаем и 9-м Адыгэ къэралыгъо университетын спортымкэ иешлаклохэу зэлукэгъур Ѣылукшт. Зэнэкъокьур пчыхъэм сыхъатыр 5-м рагъэхъэшт. Зэхэшаклохэм спортыр зынгыгъашшэгъонхэр, дэгъо зызыгъэспэсэфыненуу фаехэр рагъэблагъэх.

Волейбол

«Ошъутенэм» Ѣызэлуклагъэх

Урысыем волейболымкэ изэнэкъокьу «Динамо-МГТУ-р» Ѣешлэ, Ашыэрэ купэу «Б-м» хэтхэм язичээзыу зэлукэгъур Ѣыкыагъэр.

«Динамо-МГТУ-р» «Элевари-Сахалинэм» төгъогогоо «Ошъутенэм» Ѣыдешлэгъ. Алэрэ мафэм Адыгейим иешлаклохэм 3:2-у кахыгъ. Ятонэрэ мафэм Кыблэ-Сахалин икомандэ 3:2-у зэнэкъокьум теклонигъэр кындыдихыгъ. Я 5-рэ едзыгъор «Элевари-Сахалинэм» 15:13-у ыхыгъ.

Къалэу Кострома къикыгъэ «Волжанин» купым анахь дэ-

го Ѣешлэхэрэм ашыц. Ешлэгъу итури 3:0-у ыхыгъ.

Зэлукэгъур гъэшэлбонигъэх. Едзыгъохэм пчагъэр зэралты-күяатштыгъэр: 18:18, 19:19, 26:28. Теклонигъэр зыхынчтыр кындыдихыгъаа зэрэхүүрэм зэнэкъо-күяа кындыдихыгъ.

— Тиньбжыкэхэм ялэпэлсэ-нигъэ хагъэхонымкэ амалышу-хэр ялагъэх, — кынтиуагъ «Динамо-МГТУ-р» итренер шхъялэр Ѣыкыагъэр.

Адыгэ Республикаем изаслуженэ тренерэй Павел Зборовскэм. — Даниил Превенкэр, Никита Турсковыр, тикомандэ икапитанэу Къошк Русслан, фэшхъафхэри дэгъо зэрэшлэхэм пыльгыгъэх.

Ашыэрэ купэу «Б-м» командэ 11 хэт. Алэрэ чылпээм Пермь иешлаклохэр Ѣылукшт. Кострома, Ижевскэ якомуандэхэр ащ кындыдихыгъ. «Динамо-МГТУ-р» я 6-рэ чылпээм Ѣыкыагъэр.

Оренбург, Пермь, Ижевскэ якомуандэхэм адэжье «Динамо-МГТУ-р» клошт.

Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛЪ Нурбый.